

Gjøvik, 7. april 2016.

J.nr./referanse: 05-16/GK/ks

TIL KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Roar Løken Lunder, leder (H)

Undis Scheslien, nestleder (Sp)

Thomas Longva (V)

Hans Olav Lahlum (Sv)

Irene Kalrasten (Ap)

Kopi sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Det innkalles herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Torsdag 14. april 2016

Tid: Kl. 0845 – ca 1400

Sted: Møterom Vardal, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Forfall og innkalling av vara:

Thomas Longva har meldt forfall til møtet. Personlig vara Birgit O. Husom er innkalt, men har også meldt forfall.

Deltakelse fra andre i møtet:

- Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Reidun Grefsrud deltar under sakene 26-29.

Eventuelt forfall til møtet bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken

utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenester Kjetil Solbrækken

Studievegen 7, 2815 Gjøvik

Tel. 995 77 903, e-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 14. april 2016 kl. 0845

(Møterom Vardal, rådhuset)

SAK NR. 23/2016	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.03.16
SAK NR. 24/2016 (unntatt offentlighet)	HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET VEDR. LEIEAVTALE
SAK NR. 25/2016 (unntatt offentlighet)	HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET VEDR. SAK OM VEGRETT
SAK NR. 26/2016	KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING): ORIENTERING OM SYSTEMET, PRAKTISK BRUK OG FORELØPIGE TALL FOR 2015
SAK NR. 27/2016	OVERORDNET ANALYSE - FORVALTNINGSREVISJON
SAK NR. 28/2016	SELSKAPSKONTROLL: PRESENTASJON AV KONTROLLUTVALGETS OPPGAVE
SAK NR. 29/2016	OVERORDNET ANALYSE - SELSKAPSKONTROLL
SAK NR. 30/2016	REFERATSAKER

Gjøvik, 6. april 2016.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Gjøvik kommune v/ordfører, rådmann og vararepresentantene til kontrollutvalget
- Innlandet Revisjon IKS

SAK NR. 23/2016

Gjøvik kommune

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 11.03.16

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 11.03.16

Vedlagt:

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 11.03.16 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges herved frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I GJØVIK KOMMUNE

Torsdag 11. mars 2016 holdt kontrollutvalget møte i Gjøvik rådhus fra kl. 0845 – 1215.

Som medlemmer møtte:

Roar Løken Lunder, leder (H)
Undis Scheslien, nestleder (Sp)
Thomas Longva (V)
Irene Kalrasten (Ap)
Hans Olav Lahlum (Sv)

Følgende hadde meldt forfall:

Ingen

Ellers møtte:

Fra Industribygg AS: Styreleder Tor Espen Larsen, daglig leder Einar Amlie Karlsen og controller Arve Lomsdalen (alle møtte under sak 20).

Fra Innlandet Revisjon IKS: Fagansvarlig forvaltingsrevisor Reidun Grefsrud (sakene 20 og 21) og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Kristian Lein (sak 20).

Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Kommunestyret v/ordfører, kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer, rådmannen, Innlandet Revisjon IKS, Oppland Arbeiderblad og Gjøviks Blad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0845 med Roar Løken Lunder som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 19/2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 03.03.16

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 03.03.16 godkjennes.
---------------------------	---

SAK NR. 20/2016

**INDUSTRIBYGG AS: ORIENTERING OM
ANBUDSKONKURRANSER, FORHOLDET TIL
OFFENTLIGHETSLOVEN OG LOV OM OFFENTLIGE
ANSKAFFELSER MM.**

Fra behandlingen:

Under første del av saken ble det gjort en oppsummering sammen med Innlandet Revisjon IKS. Under denne delen av saken ble det særlig satt fokus på relevante vedtak i kommunestyret som berører Industribygg AS:

- K.sak 26/15 (møte 26/3-15) – Sak: Revisjonsrapport/selskapskontroll: Etterlevelse av felles eierskapspolitikk i Gjøvikregionen
- K.sak sak 124/15 (møte 17/12-15) – Sak: Eierskapsmelding for 2014

Under andre del av saken deltok styreleder Tor Espen Larsen, daglig leder Einar Amlie Karlsen og controller Arve Lomsdalen. Det ble orientert og svart på spørsmål innenfor følgende tema/områder:

- Generell orientering om selskapet (v/styreleder).
 - Selskapets forhold til offentlighetsloven og vurderinger om lovverket gjelder for selskapet (v/daglig leder).
 - Selskapets forhold til lov om offentlige anskaffelser og vurderinger om lovverket gjelder for selskapet (v/daglig leder).
 - Gjennomførte anbudskonkurranser i Gjøvik Rådhus AS i forbindelse med rehabilitering av rådhuset (v/controller). De fire anbudskonkurransene som er gjennomført ble kort presentert:
 - o Anbud: Tilstandsanalyse – (gjennomført av Industribygg – under 500’)
 - o Anbud: Rammeavtale prosjekt- og byggeledelse
 - o Anbud: Prosjekteringsgruppe bygg - PGB
 - o Anbud: Prosjekteringsgruppe tekniske fag - PGT
- Valg av anbudsprinsipp, kriterier for valg av leverandør og vurderinger/rangering ble presentert for de to siste anbudskonkurransene. Det ble videre orientert om klage til KOFA, der det blant annet er klaget på rådgiverhabilitet.
- Selskapets skatteposisjon og status for henvendelse til Skatteetaten om ny vurdering (v/styreleder og daglig leder).
 - Status for planlegging/gjennomføring av tidligere annonsert kunde-/brukerundersøkelse (v/styreleder og daglig leder).

Vedtak, enstemmig:

1. Kontrollutvalget tar selskapet presentasjoner og redegjørelser til orientering og har følgende kommentarer:

- **Industribygg AS og offentlighetsloven:**
Kontrollutvalget tar til orientering av Industribygg AS vil bestille en juridisk vurdering av selskapets stilling i forhold til offentlighetsloven etter at spørsmålet om skatteplikten er avklart.
Kontrollutvalget ber å bli holdt orientert om fremdriften i arbeidet med å få avklart spørsmålet, og ber om at den juridiske vurderingen blir fremlagt for utvalget når den foreligger.
Uavhengig av utfallet av den juridiske vurderingen ønsker kontrollutvalget å følge opp selskapets uttrykte målsetting om åpenhet.
- **Industribygg AS og lov om offentlige anskaffelser:**
Kontrollutvalget tar til orientering at selskapet har vurdert det slik at Industribygg AS ikke er underlagt lov om offentlige anskaffelser, mens det heleide

datterselskapet Gjøvik Rådhus AS er vurdert å falle inn under lovverket.
Kontrollutvalget ber om å få oversendt den juridiske vurderingen som selskapet henviser til i sin redegjørelse i saken.

- **Gjøvik Rådhus AS og etterlevelse av lov om offentlige anskaffelser ved rehabilitering av rådhuset:**

Kontrollutvalget tar til orientering at ett av anbudene er klaget inn til KOFA. Kontrollutvalget ber om å få en presentasjon av svaret fra KOFA når det foreligger.

Uavhengig av utfallet i KOFA vil kontrollutvalget følge opp saken ved å be selskapet om en grundigere redegjørelse om hva man har lært av saken, og hvordan kan man i fremtiden skal unngå å komme i situasjoner der det oppstår spekulasjoner, jf. spørsmålet om rådgiverinhabilitet.

- **Vurdering av spørsmålet om eventuell skatteplikt:**

Kontrollutvalget tar til orientering at selskapet har bedt Skatteetaten om en ny vurdering av skatteplikten. Kontrollutvalget ber om å få oversendt Skatteetatens vurdering når den foreligger. Det bes også om at selskapets henvendelse til Skatteetaten oversendes.

- **Kunde-/brukerundersøkelse:**

Kontrollutvalget tar til orientering at selskapet er tema i en oppgave på bachelorstudiet økonomi og ledelse ved NTNU med fokus på:

- Huseier og husvert.
- Industribygg som samarbeidspartner i utviklingssammenheng.

Kontrollutvalget ber om å få et sammendrag av oppgaven når den er ferdigstilt (våren/sommeren 2016) og en orientering om hvordan selskapet vil/kan benytte oppgaven i sin utvikling og læring.

2. Kontrollutvalget har merket seg at kommunestyret i sitt møte den 17/12-16 (sak 124/15) vedtok at «Eierstrategi for Industribygg AS ferdigstilles i 2016». Kontrollutvalget ønsker å følge dette arbeidet, og vil be rådmannen om en orientering om status senere i 2016.

SAK NR. 21/2016

**KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING):
ORIENTERING OM SYSTEMET OG PRAKTISK BRUK**

Vedtak, enstemmig:

Saken følges opp på neste møte.

<u>Vedtak, enstemmig:</u> Saken følges opp på neste møte.

Gjøvik, 11. mars 2016.

Roar Løken Lunder
leder

**RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 11. mars 2016.**

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato:**TORSDAG 14. APRIL 2016****Tidspunkt:****KL. 0845****Aktuelle saker:**

- Videreføring av overordnet analyse - forvaltningsrevisjon
- Overordnet analyse – selskapskontroll:
 - Presentasjon av fagområdet
 - Presentasjon av kommunens eierskapspolitikk og siste eiermelding
 - Risikovurderinger og foreløpige prioriteringer
- Kostra (utsatt sak)
- Referatsaker (utsatt sak)

Saker til senere møter:

- Industribygg AS: Oppfølging av div. spørsmål (KU-sak 20/16)
- Risikovurderinger på tjenestenivå (KU-sak 12/16)
- Info om rådmannens internrevisjon «Informasjonssikkerhet» (KU-sak 12/16)

Bestillinger (Innlandet Revisjon IKS):

- Revisjonsprosjekt: Helse og omsorg: Måloppnåelse forsvarelig helsehjelp, samhandlingsreformen og konsekvenser for brukere (begrenset til en problemstilling, jf. ku-sak 06/15)

Møteplan for 2016:

- Torsdag 21.01.16 kl. 0845
- Torsdag 03.03.16 kl. 0845
- Fredag 11.03.16 kl. 0845 – i tillegg til opprinnelig fastsatt møteplan
- Torsdag 14.04.16 kl. 0845
- Torsdag 12.05.16 kl. 0845
- Torsdag 09.06.16 kl. 0845
- Torsdag 01.09.16 kl. 0845
- Torsdag 13.10.16 kl. 0845
- Torsdag 01.12.16 kl. 0845

Gjøvik kommune

HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET VEDR. LEIEAVTALE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Vedlegget i saken er unntatt offentlighet, jf. off. lovens § 13 og § 24.

Saksdokumenter:

1. Brev av 5/4-16 til kontrollutvalget

Vedlagt:

Ja (unntatt offentlighet)

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har fått en henvendelse om en leieavtale.

Brevet legges frem til drøfting. Spørsmålet er om kontrollutvalget ønsker å prioritere undersøkelser i saken.

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Nærmere om kontrollutvalgets behandling av henvendelser fra andre:

I departementets kommentarer til § 4 i forskrift om kontrollutvalg går det frem at kontrollutvalget ikke har plikt til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret/fylkestinget, eller der det framgår av forskrift om revisjon i kommuner og

fylkeskommuner. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken.

Kontrollutvalget er et eget forvaltningsorgan, som er underlagt forvaltningsloven. Dette betyr bl.a. at alle som henvender seg til kontrollutvalget skal få svar om hvordan saken er behandlet. I og med at det ikke fattes noe enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, kreves det heller ikke at man begrunner et eventuelt avslag om å prioritere en sak. I praksis forsøker man som regel å grunngi hvorfor man eventuelt ikke prioriterer å gå videre med saken.

Gjøvik kommune

HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET VEDR. SAK OM VEGRETT

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Vedlegg 1 unntatt offentlighet

Saksdokumenter:

1. Henvendelse/skriv fra part datert 8/4-16 med beskrivelse av hele saken inkl. partens vurderinger av dommen
2. Notat vedr. historiske fakta knyttet til bruk av Jøssingvegen (utarbeidet av rådmannen og fremlagt for kontrollutvalget i deres møte den 8/10-15)
3. Jordskiftesak fra 14.11.2013

Vedlagt:

Ja (unntatt offentlighet – separat utsending)

Ja

Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalget har fått en henvendelse fra en part i en sak der man over lang tid har vært en uenig med Gjøvik kommune om eiendomsretten til en gangvei. Saken har tidligere vært behandlet i kontrollutvalget (høsten 2015).

Parten har i sin henvendelse til kontrollutvalgets medlemmer (e-post av 5/4-16) opplyst at det foreligger et «skriv jeg mener medlemmer av kontrollutvalget bør gjøre seg kjent med».

Med bakgrunn i dette er det oppfordret til at skrivet oversendes slik at det kan bli lagt frem for kontrollutvalget til orientering. Foreløpig skriv er mottatt, og etter avtale med parten legges dette frem for kontrollutvalget.

Det mottatte skrivet er på 66 sider. De første sidene (s.1-7) oppsummerer saken og er mest relevant for kontrollutvalget i første omgang. Kontrollutvalgets medlemmer er tilsendt hele skrivet elektronisk og s. 1-7 sammen med papirutgaven av sakspapirene.

Det er også mottatt spørsmål om habilitet for to av kontrollutvalgets medlemmer. Dette vil bli lagt frem til vurdering forut for behandlingen av saken.

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets tidligere behandling av saken:

Saken ble første gang kjent for kontrollutvalget i deres møte den 27/8-15. Kontrollutvalget fattet slik vedtak møtet:

Kontrollutvalget ber rådmannen om å orientere nærmere om uenigheten mellom grunneier og kommunen om eiendomsretten til en gangvei mellom Føllingsstadsvei og Johan Sverdrupsgate i Gjøvik.

Saken ble fulgt opp i påfølgende møte den 8/10-15 der rådmannen v/tjenesteleder Teknisk Drift, Einar Kulsvehagen, og forvaltningsrådgiver/advokat Bjørnar Lilleby orienterte og svarte på spørsmål. Det ble særlig lagt vekt på Jordskifterettens dom av 14/11-13. Det ble også informert om at saken i Jordskifteretten fra 2013 er begjært gjenopptatt (brev av 28/10-14 fra Eidsivating lagmannsrett til Gjøvik kommune). Saken er ikke fulgt opp videre.

Med bakgrunn i rådmannen orientering gjennomgang av fremlagte dokumenter fattet kontrollutvalget slikt vedtak i saken:

- 1. Rådmannens redegjørelse for konflikten knyttet til eiendomsretten til en gangvei mellom Føllingsstadsvei og Johan Sverdrupsgate tas til orientering.***
- 2. Kontrollutvalget tar til orientering at saken er foreløpig avsluttet ved dom i Jordskifteretten den 14.11.2013. Dommen ble ikke påanket.***
- 3. Kontrollutvalget oppfatter det slik at det ble bestilt en juridisk betenkning i saken i 2005 fra advokatfirmaet Haavind Vislie. Betenkningen bes oversendt.***

Betenkningen som etterspørres i pkt. 3 i vedtaket ble mottatt etter møtet og distribuert til utvalgsmedlemmene.

Nærmere om kontrollutvalgets behandling av henvendelser fra andre:

I departementets kommentarer til § 4 i forskrift om kontrollutvalg går det frem at kontrollutvalget ikke har plikt til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret/fylkestinget, eller der det framgår av forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken.

Kontrollutvalget er et eget forvaltningsorgan, som er underlagt forvaltningsloven. Dette betyr bl.a. at alle som henvender seg til kontrollutvalget skal få svar om hvordan saken er behandlet. I og med at det ikke fattes noe enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, kreves det heller ikke at man begrunner et eventuelt avslag om å prioritere en sak. I praksis forsøker man som regel å grunngi hvorfor man eventuelt ikke prioriterer å gå videre med saken.

Jøssingvegen = Gutua = Stokkegutua + Glæstadgutua.

Tilbakemelding på de rettslige relevante delene av brevet til Sivilombudsmannen fra Benum Stokke datert 6. mars, 2. og 17. april 2013.

1. Hvilke veger heter hva og tilhører hvem?

Det kan være behov for å rydde i de betegnelsene de ulike vegnavnene har i brevet, delvis som muntlige vegnavn i lokalbefolkningen og dels som offisielle, godkjente kommunale vegnavn.

Jøssingvegen = Gutua = Stokkegutua + Glæstadguta.

Jøssingvegen er et offisielt, godkjent kommunalt vegnavn i Gjøvik kommune.

Framkommer på reguleringsplan for området i 1960, godkjent i juni 1961. Vegen går østover/nedover mot Mjøsa fra Kronprins Olavs veg over Føllingstads veg og ned til Trondhjemsvegen. Husene langs Jøssingvegen fikk adresser etter Jøssingvegen, bl.a. Jøssingvegen 3 og 5, gnr./bnr. 67/211 og 67/1241.

Etter at Johan Sverdrups gate ble anlagt på slutten av 1950-tallet – begynnelsen på 1960-tallet, overtok denne traseen til Glæstadgutua, fra der denne svinger østover og ned på Trondhjemsvegen. Jøssingvegen ble beholdt vestover, først opp Stokkegutua eller bare Gutua, før den krysser Føllingstadsveg og opp til Kronprins Olavsveg.

2. Fradeling av eiendommene – hvem eier hva?

Fradeling av eiendommene i dette området stammer alle fra Hunn Gård i Vardal før Vardal kommune kjøpte og overtok Hunn i 1949. Både Øvre og Nedre Grønland er fradelt Hunn. Mellom disse to eiendommene ble Gutua liggende igjen som en offisiell vegforbindelse for allmennheten, jordveg og kjøreveg, ned til Trondhjemsvegen og inn til Gjøvik sentrum.

Fra Øvre Grønland ble først 67/211, Jøssingvegen 3, nå Johan Sverdrups gate 32 og seinere 67/1241 Jøssingvegen 5, nå Johan Sverdrups gate 34, fradelt. Begge med adkomst til sine eiendommer fra Jøssingvegen, da ingen andre kommunale veger var opparbeidet i dette området, bortsett fra Føllingstadsveg og Trondhjemsvegen.

3. Fradeling gnr./bnr. 67/1241; Johan Sverdrups gate 34, tidligere Jøssingvegen 5.

Eiendommen det er uenighet om vegrett til er Johan Sverdrups gate 34, tidligere Jøssingvegen 5, gnr./bnr. 67/1241.

Denne eiendommen hadde ikke og har aldri hatt noen annen adkomst enn via Jøssingvegen/Gutua. Heller ikke Johan Sverdrups gate 32. Kjøreadkomst var sikkert aldri noe tema i 1947 da denne ble fradelt. Men i 1965, med fradelingen av Jøssingvegen 5, ble det satt opp en garasje med adkomst fra Jøssingvegen til denne eiendommen.

4. Kommunalt vedlikehold og drift av Jøssingvegen.

Denne strekningen er i sin helhet brøytet og vedlikeholdt av tidl. Vardal kommune, nå Gjøvik kommune, siden tidlig på 1950-tallet av ansatte som kan bekrefte dette også i dag. Veghøvelen det er snakk om var et bakmontert skjær som satt på en traktor, seinere en liten lastebil.

I hht. Vegloven § 1 er Gjøvik kommune vegholder og skilter, drifter og vedlikeholder denne vegstrekningen på lik linje med alle andre kommunale gater, veger, fortau og gang- og sykkelveger.

Etter kommunens vurdering og lovtolkning spiller det derfor ingen rolle hvem som er grunneier. Gjøvik kommune drifter også en rekke gater og veger i boligområder på Hunnsjordet, Tongjordet og Gjøvikjordet, der oppsitterne er grunneiere og ikke Gjøvik kommune.

Gjøvik kommune viser likevel til tidligere oversendt dokumentasjon fra adv. Sjur Lohne og eiere av Johan Sverdrups gata 32, hvorledes vi mener disse fradelingene har funnet sted og som da viser at både tidligere Vardal kommune, nå Gjøvik kommune, ved kjøp av Hunn Gård, er grunneier også på denne gangvegstrekningen av Jøssingvegen/Stokkegutua/Gutua.

Vi håper dette vil være tilstrekkelig dokumentasjon og med tidligere redegjørelse fra adv. Lohne med de vedlegg som der dokumenterer kommunens standpunkt.

Mvh
Einar Kulsvehagen

Gjøvik kommune**KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING):
ORIENTERING OM SYSTEMET, PRAKTISK BRUK OG
FORELØPIGE TALL FOR 2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	21.01.16 (utsatt) 03.03.16 (utsatt) 11.03.16 (utsatt) 14.04.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

(ingen)

FORSLAG TIL VEDTAK:

- 1. Informasjon om KOSTRA-systemet og hovedtrekkene i kommunens bruk av tallmaterialet tas til orientering.**
- 2. Presentasjon av utvalget kostra-tall for 2015 tas til orientering.**
- 3. Kommunens eget kostra-hefte for 2016 (basert på 2015-tall) bes lagt frem for kontrollutvalget. Rådmannen inviteres til å presentere saken for kontrollutvalget.**

SAKSOPPLYSNINGER:

Bakgrunnen for saken er at KOSTRA er en viktig kilde til informasjon i kontrollutvalgets arbeid med overordnet analyse av kommunen, jf. kommunens oppgave med å lage en plan for forvaltningsrevisjon.

I tråd med opprinnelig bestilling/avtale presenteres saken av Innlandet Revisjon IKS. I og med at foreløpige kostra-tall for 2015 nå foreligger er saken, etter avtale med sekretær, utvidet med en gjennomgang av utvalgte tall.

I saksfremlegget i forrige møte var det foreslått å følge opp en planlagt felles kostra-analyse i Gjøvikregionen. Da det er uklart om dette fortsatt er planene, så utelates dette fra saken.

Saken er derfor endret noe i forhold fremleggelse av samme sak i tidligere møter.

Kort om KOSTRA:

KOSTRA er en forkortelse for KOMmuneSTatRApportering og omfatter altså rapporteringen fra kommunene til Staten. KOSTRA inneholder tjenstedata og økonomidata for alle kommunens fagområder og er en omfattende kilde til kunnskap om kommunenes virksomhet. Kommunal og regionaldepartementet beskriver det som "et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet."

KOSTRA-dataene brukes i mange sammenhenger og data som inneholder feil kan føre til feil konklusjoner i analyser, tildelinger osv.

Det er Kommunal og regionaldepartementet (KRD), som har ansvaret for KOSTRA.

[KOSTRA](#) inneholder tjenstedata og økonomidata for alle kommunens fagområder, og er en omfattende kilde til kunnskap om kommunenes virksomhet. KRD beskriver det som "et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet".

Fylkesmannen skal veilede kommunene både når det gjelder innrapportering og bruk av KOSTRA-data. Fylkesmannen ønsker også å stimulere kommunene til å kvalitetssikre sine data. KOSTRA-dataene brukes i mange sammenhenger, og data som inneholder feil kan føre til feil konklusjoner i analyser og lignende.

Kommunene rapporterer inn KOSTRA-data ved utfylling av skjemaer på nett eller ved uttrekk fra fagsystemer. Det er [Statistisk sentralbyrå](#) (SSB) som tar i mot rapporteringen, og SSB publiserer også KOSTRA-data slik at man kan hente dem ut via internett (www.ssb.no/kostra/).

KOSTRA-dataene rapporteres inn årlig, og hovedfrist for kommunenes rapportering er 15. februar. [KOSTRA-dataene](#) publiseres i to omganger, og første publisering er 15. mars. Deretter har kommunene frist på seg til 15. april med å rapportere inn det som mangler eller å rette feil i innrapporterte data. Endelig publisering hos SSB skjer så 15. juni.

KOSTRA-dataene er bearbeidet ved at det er gjort nøkkeltallsberegninger som viser blant annet dekningsgrader, kommunens prioritering og produktivitet. I tillegg er det laget kvalitetsindikatorer for de ulike fagområdene. KOSTRA utvikles stadig ved at nye områder / nye data tas inn, og ved at det lages nye nøkkeltall og gjøres endringer i tabeller.

KOSTRA-dataene presenteres i ferdige nøkkeltallsoversikter og som rene grunnlagsdata. Dataene presenteres på 3 nivåer.

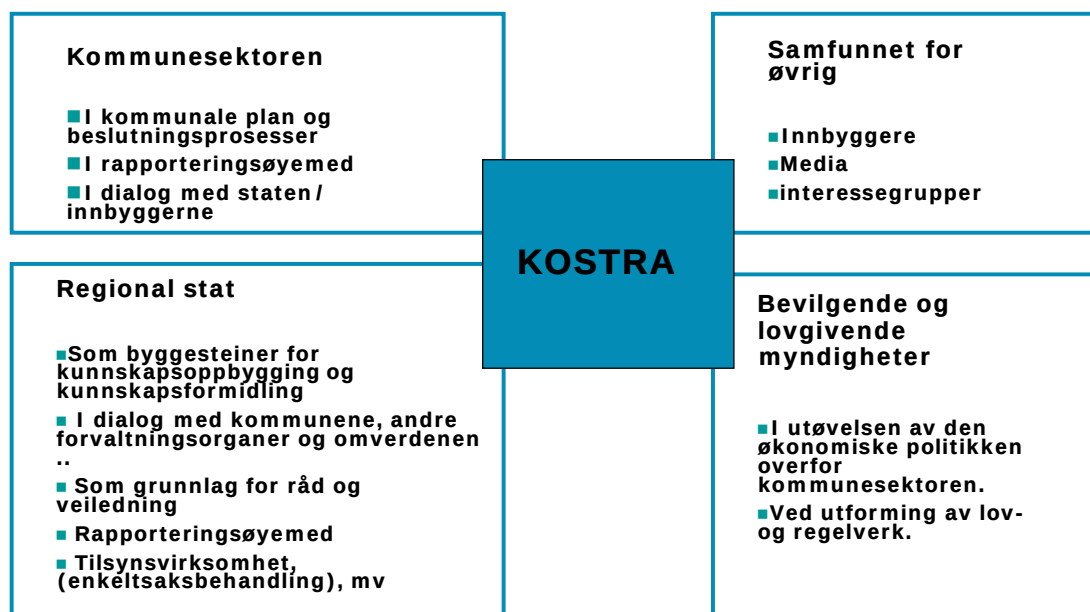
Nivå 1: [Utvalgte nøkkeltall](#) (en tabell med utvalgte nøkkeltall fra alle fagområder)

Nivå 2: [Detaljerte nøkkeltall](#) (tabeller med nøkkeltall for hvert fagområde)

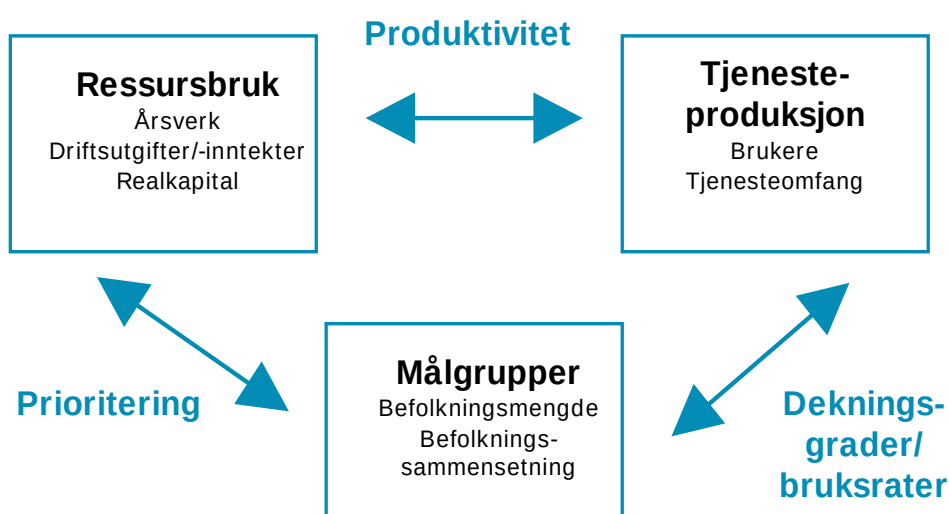
Nivå 3: [Grunnlagsdata](#) (i statistikkbanken der man selv velger hvilke data man ønsker)

Fra KOSTRA kan man altså hente ut masse informasjon i ferdiglagde oversikter, eller man kan kombinere data for å belyse forhold man selv ønsker.

Hvordan bruke KOSTRA ?

Styringsinformasjon - KOSTRA

Gjøvik kommune

OVERORDNET ANALYSE - FORVALTNINGSREVISJON

Sluttbehandles i: Kontrollutvalget			
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Organisasjonskart for kommunen	Vedlegg 1
2. Generell oversikt over tjenesteområder i en kommune	Vedlegg 2
3. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll)	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Sekretær bes om å oppdatere oversikten over forslag/innspill til aktuelle områder og tema til videre drøfting.
2. Saken følges opp på neste møte.

SAKSOPPLYSNINGER:

Bakgrunn/oppsummering:

Saken er en videreføring av «brainstorming» og diskusjoner de siste møtene omkring aktuelle tema og prioritere i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Nedenfor følger oversikt over stikkord/tema fremkommet så langt i prosessen. Det ligger ingen grundige risiko- og vesentlighetsvurderinger bak innspillene, og temaene er kun ment til videre diskusjon.

Stikkord fra «brainstorming», møte 21/1-16:

- Planverk i kommunen: Etterlevelse, måloppnåelse
- Arkiv og journalføring
- Måloppnåelse, målstyringssystemet
- Informasjonssikkerhet
- Felleskjøkkenet, matkvalitet
- Flytting fra rådhuset - risikovurderinger
- Flyktninger: opplæring/integrering, kvinnesyn
- Barnevernet

Strategi for kontrollutvalget:

- Fokus på måloppnåelse, produktivitet og kvalitet.

Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):

- Barnevern (tiltakssiden, tjenesten er under gjenoppbygging, aktuelt senere i valgperioden)
- Barn og Familie (Ny ledelse. Viktig tjeneste som må bygges opp igjen. Følges opp i slutten av valgperioden).
- Psykiatri og rus (gjennomført omorganisering av tjenesten, planlagt ny statlig reform 1/1-17, økende utfordringer i samfunnet)
- NAV
- Integrering av flyktninger (måloppnåelse, rapportering, risikovurderinger)
- Aktuelle selskap/selskapskontroll:
 - GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører)
 - Industribygg AS
 - Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett, fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon)
- Det regionale samarbeidet (Regionkontoret er organisert som en forening, kartlegging av ansvar og myndighet til regionalt samarbeid mv)

Annet:

- Innkjøp – bruk av anbud

Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:

- *Reglement for kontrollutvalget (KU-sak 51/15)*
- *Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15).*
- *Industribygg AS: Orientering om ny vurdering av skatteplikt og gjennomført brukerundersøkelse/studentoppgave (KU-sak 53/15)*
- *Samhandlingsreformen – orientering om status og risikovurderinger (KU-sak 58/14, jf. 77/13)*
- *Byggesaksavdelingen – oppfølging av tilsynsplan 2013-2014 + diverse spørsmål (ku-sak 13/14) – første møte i 2015*
- *Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponsing og åpenhet (KU-sak 86/14)*
- *Informasjonssikkerhet i Gjøvik kommune (jf. ku vedtak 04/14, avvente)*
- *Skole:*
 - *Årsaker til forskjeller mellom skolene vedr. andel spesialundervisning (KU-sak 83/14)*
 - *Skrinnhagen skole – evaluering av tiltak (jf. ku-sak 12/14 – sak tidlig i 2015)*
 - *Rutiner og praksis v/skolebytte (ku-sak 70/2012)*
- *Intern kontroll:*
 - *Overordnet intern kontroll i Gjøvik kommune – rådmannens rutiner for internrevisjon/etterkontroll (ku-vedtak 38/2014)*
- *Korrupsjon i kommune-Norge (utsatt sak fra 15/5-13) – besluttet avventet*
- *Barnevern:*
 - *Presentasjon av risikovurderinger etter tilsynsrapport 2014 (jf. ku-sak 09/14)*
 - *Fylkesmannens tilsyn med barnevernstjenesten høsten 2013 (ku-sak 55/13, pkt. 2)*
 - *Barnevern – vurdering av nye undersøkelser (ku-sak 23/13), herunder bruk av hjelpetiltak i hjemmet (ku-sak 32/13)*
 - *Barnevern – div. spørsmål til administrasjonen (ku-sak 64/12):*
 - *Terskel for å igangsette*

<u>Tema fra Kontrollutvalgskonferansen:</u> - Tillit gjennom åpenhet - Korrupsjonsforebyggende arbeid <u>Stikkord fra møte den 11/3-16:</u> - Kommunes planverk (ca 40 dokumenter skal prioriteres i valgperioden. Prioriterer lovbrudd/fristoverskridelser – lovpålagt når det skal revideres, eks. klimaplan og boligpolitisk handlingsplan som er på etterskudd. Kan kommunens planstrategi bli mer effektiv? Be om å få oversikt over planer og frister for rullering. I hvilken grad overholdes dette?)	omsorgsovertakelser - o Lean-gjennomgang - o Tilsynsførerordningen i GLT-regionen
--	---

Kort om overordnet analyse:

Utgangspunktet for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 10 som sier at:

”Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon”.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

Fra kommentarene til § 10 i forskrift om kontrollutvalg står bl.a. følgende:

Hensikten med den overordnede analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens/fylkeskommunens virksomhet, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjøre forvaltningsrevisjon.

Målet er å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter, kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger. I uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” ligger at det skal gjøres en vurdering av på hvilke områder av kommunens/fylkeskommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

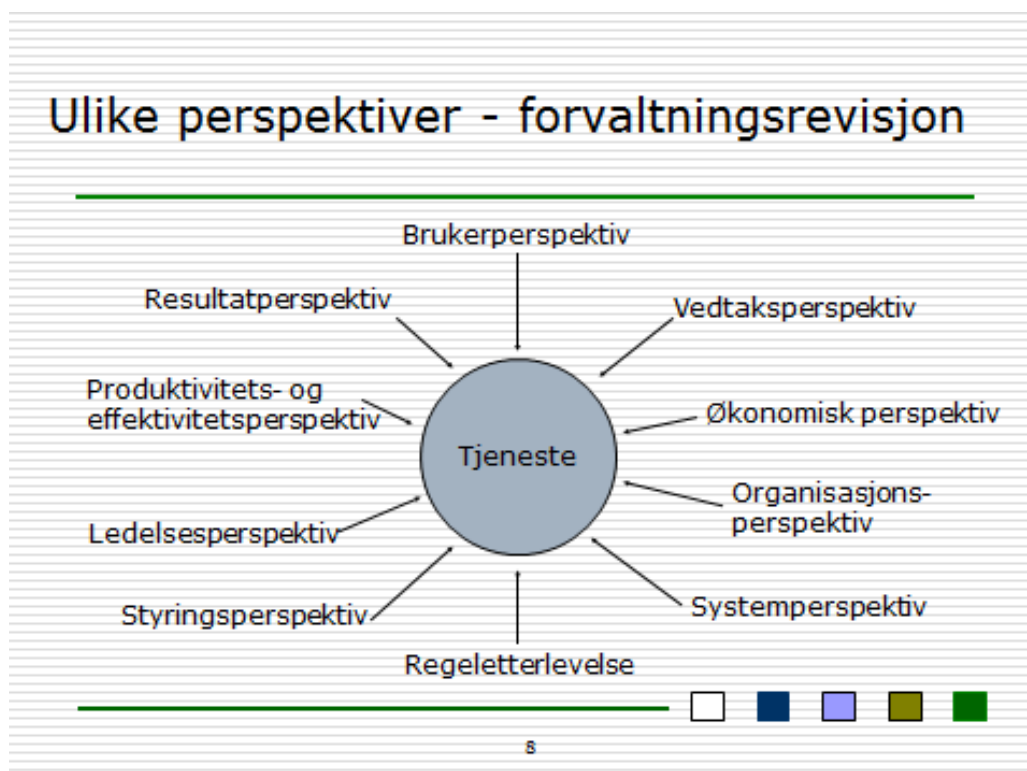
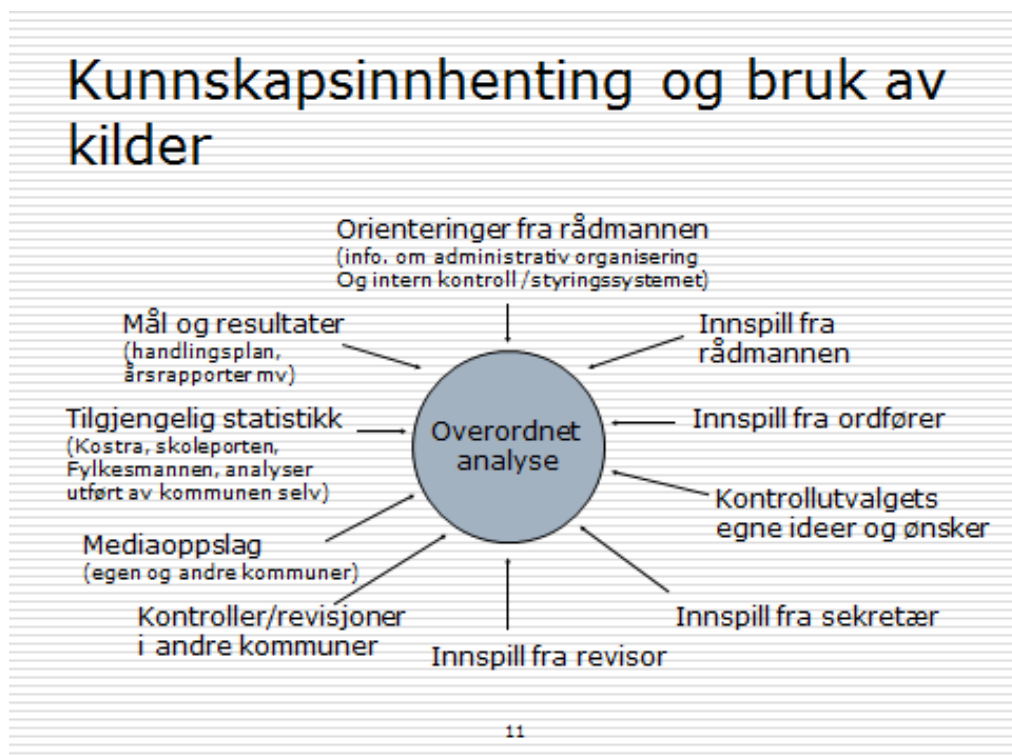
Gjennom analysen skal det samles nødvendig informasjon om det aktuelle området, identifiseres mulige avvik eller svakheter og legges grunnlag for beslutningen om hvor det skal iverksettes forvaltningsrevisjon (systematiske vurderinger). En slik analyse kan også bygge på relevant informasjon fra andre dokumenter som er utarbeidet i kommunens/fylkeskommunens plan- og analysearbeid.

Valg av metode og opplegg for gjennomføring av overordnet analyse er behandlet i egen sak. Her ble kontrollutvalget presentert et enkelt opplegg for gjennomføring av overordnet analyse av kommunen.

I hovedsak går dette på å innhente informasjon fra eksterne kilder først, før man går på kartlegginger og undersøkelser internt.

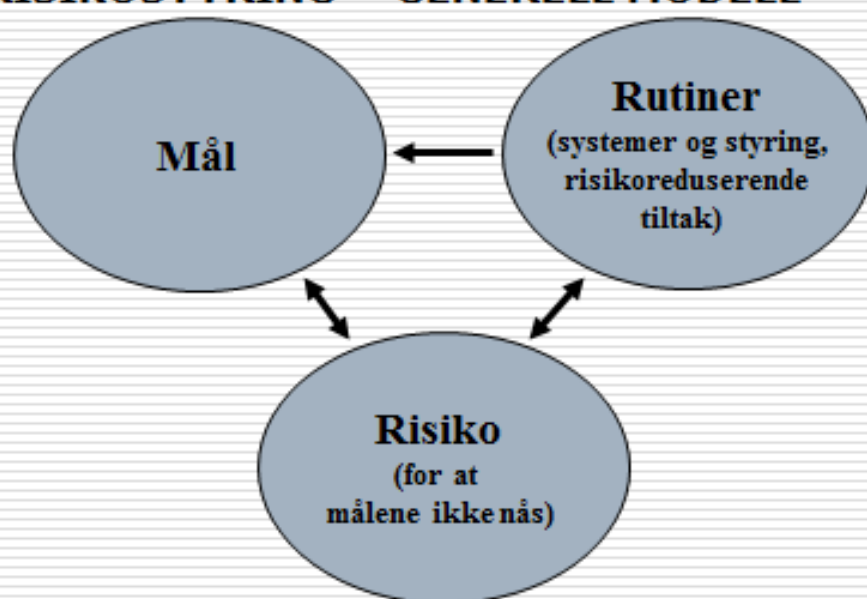
Overordnet analyse gjennomføres som en prosess gjennom første halvår 2016. Målet er å legge frem en plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunestyret høsten 2016.

Nedenfor følger noen lysark som ble benyttet av sekretær i forbindelse med egen sak om valg av opplegg og metode for overordnet analyse:

Overordnet analyse = «....ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger....»

RISIKOSTYRING – GENERELL MODELL

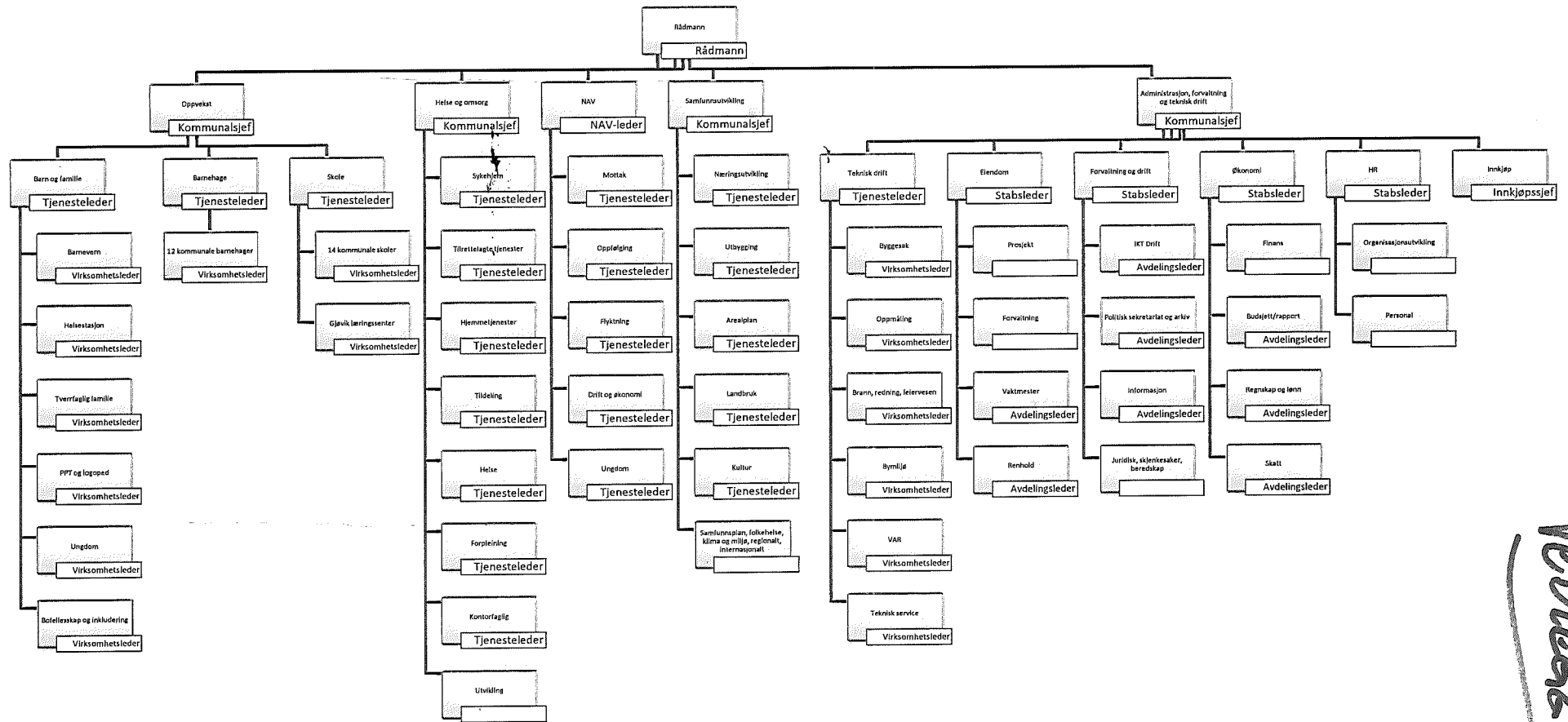
1

Kontrollutvalgets prioriteringer.
Risiko- og vesentlighetsvurderinger.

K O N S E K V E N S	Stor		Stor konsekvens – stor sannsynlighet
	Liten		
		Liten	Stor
		SANNSYNLIGHET	

9

ORGANISASJONSKART GJØVIK KOMMUNE

16.05.2015

VEDLEGG 1

VEDLEGG

Generell oversikt over mulige tjenesteområder i en kommune

(oversikten er ikke uttømmende)

Andre tjenester

Administrasjon, Flyktningtjenesten, Næringsutvikling, Overformynderi, Utviklingsarbeid, Skatteoppkrever

Bygge og bo

Arealplansaker, Reguleringsplaner, Byggesaksbehandling, Byggeregler, Ferdigstilling, Oppmåling, Renovasjon, Snøbrøyting, Feiing og tilsyn, Eiendomsskatt, Lån og tilskudd,

Kultur og fritid

Bibliotek, Kino, Kulturskole, Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, Kultur og fritidstilbud, Kulturkontoret Kulturminner og kulturmiljøer, Lokaler, anlegg og utstyr, Tilskuddsordninger,

Skole og utdanning

Grunnskole, Skolerute, Skoletannlege, Lærlingordningen, PP-tjenesten, Skolefritidsordning, Skolehelsetjenesten, Voksenopplæring

Barn og Familie

Barnehage, Kommunale barnehager, Private barnehager, Barnevern, Familieråd, Familievern, Helsestasjon, Helsestasjon for ungdom, Inntaksteamet, Jordmortjenesten, PP-tjenesten

Helse og omsorg

Hjemmetjenesten, Sykehjem (langtids- og korttidsopphold), Ergo- og fysioterapi, Tekniske hjelpemidler, Frisklivssentralen, Helse- og omsorgssenter, Helsestasjon, Helsestasjon for ungdom, Skolehelsetjenesten, Utenlandsvaksiner, Sosialtjenester NAV, Tildelingsenheten, Tilrettelagte tjenester,

Landbruk

Landbruk, Veterinærvakt, Jordbruk, Skogbruk, Viltforvaltning, Fiskeforvaltning, Bygdeutvikling, Naturmangfold, Tilskudd

Tekniske tjenester

Brann og redning, Forebyggende brannvern, Feiing og boligtilsyn, Kommunale veger, Renovasjon, Septiktømming, Vann og avløp, Grøntområder, Snøbrøyting

Byer: Parkering

Interne tjenester (stab/støtte)

Regnskap/økonomi, utvikling, ledelsesovervåkning/internkontroll, renhold, vaktmester/vedlikehold, innkjøp

Gjøvik kommune**SELSKAPSKONTROLL: PRESENTASJON AV
KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kontrollutvalgsboken kap. 8 – Selskapskontroll (veileder fra Departementet, 2015)

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Utvalgssekretærens presentasjon av kontrollutvalgets lovpålagte oppgave med selskapskontroll tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en introduksjon til en av kontrollutvalgets oppgaver. Saken fungerer også som innledning til arbeidet med å lage en plan for selskapskontroll, basert på en overordnet analyse. Saken skal forsøke å besvare spørsmålet «Hva er selskapskontroll?» og bidra til forståelse og innspill til senere diskusjoner om prioritering av områder/selskaper for kontroll.

Vedlagt saker følger kap. 8 i Kontrollutvalgsboken (veileder fra departementet) som beskriver oppgaven på en fin måte. Sekretær vil gi en kort presentasjon i møtet.

Selskapskontroll er en lovpålagt oppgave for kontrollutvalget. Dette fremgår av kommunelovens § 77 nr. 5:

5. Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Oppgaven er videre omtalt i forskrift om kontrollutvalg kapittel 6:

Kap. 6. Selskapskontroll

§ 13.Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

Endret ved forskrift 6 des 2012 nr. 1151 (i kraft 1 jan 2013).

§ 14.Selskapskontrollens innhold

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

§ 15.Rapportering om selskapskontrollen

Kontrollutvalget fastsetter selv hvordan utført selskapskontroll skal rapporteres til utvalget, herunder hvilket innhold slik rapport skal ha. Et selskap som er omfattet av selskapskontrollen, og den som utøver kommunens eierfunksjon, skal alltid gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som omtales i rapporten. Eventuelle kommentarer skal fremgå av rapporten.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av selskapskontroll skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke kontroller som er gjennomført samt om resultatene av disse.

8.

Selskapskontroll

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges folkevalgt styring og kontroll.

Stadig mer av den kommunale virksomheten organiseres utenfor den ordinære kommunale forvaltningen. Dette kan være aksjeselskaper, interkommunale selskaper eller andre selvstendige rettssubjekter.

«Selskapskontroll er relativt nytt, men vi har gode erfaringer med såvel bestilling som gjennomføring. Vi opplever at kommunestyret mener det er nyttig med slik kontroll og det er avkommet gode og konstruktive debatter når vi har presentert selskapskontrollrapportene overfor kommunestyret.» (Kontrollutvalgsleder, Ski)

Slike fristilte organisasjoner kan utgjøre en utfordring for folkevalgt styring, innsyn og kontroll, på grunn av at de ligger utenfor kommunestyrets direkte styring og administrasjonssjefens internkontroll. Hvordan kommunestyret forvalter eierskapene sine, er viktig

for å sikre kvalitet på tjenester og god forvaltning av kommunens verdier. God forvaltning av eierskapene er også viktig for kommunens omdømme. Formålet med eierskapet og eventuelle prinsipper for hvordan eierstyringen utøves, er et godt utgangspunkt for kontrollutvalget når de skal påse at eierskapene forvaltes i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget, og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges folkevalgt styring og kontroll.

Organisering av kommunale tjenester

Det kan være ulike begrunnelser for at kommuner oppretter eller går inn i selskaper:

- effektivisering av driften
- klarere ansvarsforhold
- behov for å samarbeide med andre om tjenesteproduksjon
- investering med tanke på økonomisk profitt
- investering pga. samfunnsansvar og/eller for å støtte lokale initiativ

I oversikten under vises ulike organisasjonsformer som kommunene har tatt i bruk når de har organisert virksomheter på andre måter enn den tradisjonelle etatsorganiseringen.

Organisasjonsform bør velges med utgangspunkt i hvilke oppgaver som skal utføres og formålet kommunen har med selskapsetableringen. Valg av organisasjonsform påvirker også kommunens styringsmuligheter og muligheten for kontroll og tilsyn. Dette er viktige hensyn som kommunestyret må ta stilling til når de velger hvordan den kommunale virksomheten skal organiseres. Kontrollutvalget bør følge med på kommunestyrets saker knyttet til etablering av selskaper, og se etter om kontroll- og tilsynskonsekvensene er vurdert.

Spesielt om stiftelser

Den organisasjonsformen som gir minst mulighet for direkte politisk styring og kontroll, er stiftelser. En stiftelse er selveiende, og har formelt sett ingen eiere som kan ha direkte styring med stiftelsen. Heller ikke stifteren har rettslig sett slik styringsmulighet. Et vedtak fattet i stiftelsens styre er endelig og kan ikke omgjøres av et kommunalt organ. En kommunal stifter kan legge rammer for stiftelsens virksomhet ved å fastsette stiftelsens vedtekter, men dette må skje når vedtektene formuleres. Det kan være en krevende prosess å endre vedtektene på et senere tidspunkt. På grunn av den begrensede muligheten kommunen har for styring og kontroll, bør kommunestyret og kontrollutvalget være spesielt oppmerksomme ved bruk av denne organisasjonsformen.

Bruk av stiftelse som organisasjonsform

I Kvinnherad kommune ønsket kommunestyret å skille ut næringsfondet som en stiftelse. Da denne saken ble satt opp på saklisten til kommunestyret, fanget kontrollutvalget opp saken, og stilte spørsmål om hvorvidt kontroll- og tilsynsperspektivene var tilstrekkelig vurdert når en planla å organisere næringsfondet som stiftelse.

Kontrollutvalget viste til kommunens eierskapsstrategi, hvor det understrekes en del sentrale hensyn som bør vurderes ved valg av selskapsform. Det som trekkes særskilt frem, er vilkårene og behovet for politisk styring. Det er videre eksplisitt uttalt at stiftelser ikke anbefales for virksomheter som krever eierstyring.

Kontrollutvalget mente at vedtaksgrunnlaget ikke i tilstrekkelig grad tok hensyn til eierskapsstrategien og de kontrollmessige konsekvensene av organisasjonsvalget. Kontrollutvalget mente at det i denne saken ville være behov for politisk eierstyring og at stiftelse derfor ikke var egnet som organisasjonsform.

Kontrollutvalget fikk kommunestyret til å utsette behandlingen av saken mens kontrollutvalget utredet spørsmål knyttet til innsyn, offentlighet, styring og forvaltning.

Organisasjonsform og lovhjemmel	Type organ	
Kommunalt foretak (kompl. kap. 11)	Forvaltningsorgan. Kommunen kan bestemme at utvalgte tjenesteområder kan organiseres som kommunalt foretak. Foretaket er fortsatt en del av kommunen.	
Interkommunalt styre (kompl. § 27)	Forvaltningsorgan, men ikke alltid eget rettssubjekt. To eller flere kommuner kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver.	
Vertskommune- samarbeid (kompl. §§ 28a, 28b og 28c)	Forvaltningsorgan. En kommune overlater utførelsen av lovpålagte oppgaver til en vertskommune.	
Interkommunalt selskap (IKS) (IKS-loven)	Eget rettssubjekt som reguleres av IKS-loven. Et IKS er et selskap der bare kommuner kan delta, men det er rettslig og økonomisk adskilt fra deltakerkommunene.	
Aksjeselskap (AS) – heleid av kommunale aktører (aksjeloven)	Eget rettssubjekt.	
AS/ASA – deleid av kommunale aktører (aksjeloven og allmennaksjeloven)	Eget rettssubjekt.	
Samvirke-foretak (SA) (samvirkeloven)	Eget rettssubjekt. Samvirkeforetaket er en sammenslutning med hovedformål å fremme medlemmenes økonomiske interesser ved at disse deltar i foretakets virksomhet som forbrukere, leverandører eller lignende.	
Stiftelse (stiftelsesloven)	Eget rettssubjekt. Med stiftelse forstås en formuesverdi som er stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. Når stiftelsen er opprettet, har oppretteren ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført til stiftelsen.	

Eierstyring

For å sikre tilstrekkelig folkevalgt styring og kontroll med eierskapene, er det en forutsetning at kommunen utarbeider overordnede system og retningslinjer for utøvelse av eierstyringen. Dette kan blant annet være rutiner for rapportering, evaluering og oppfølging av eierskapene. I tillegg er det viktig at kommunen tydeliggjør hvilken strategi og hvilke målsettinger den har overfor de ulike selskapene de har eierandeler i.

KS har utarbeidet et sett av anbefalinger knyttet til eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt eide selskaper og foretak (2015). Disse anbefalingene kan brukes som utgangspunkt for å utarbeide en eierstrategi og/ eller eierskapsmelding.

Hva er selskapskontroll?

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. I heleide kommunale selskaper har kontrollutvalget rett til å være til stede i generalforsamling, representantskap og andre eierorgan. Kontrollutvalget og kommunens revisor skal derfor varsles når slike møter skal holdes. Det er viktig at kontrollutvalget tar stilling til om de vil benytte seg av møteretten, både for å holde seg orientert om selskapene, og som et ledd i sin kontroll. Den som utfører selskapskontroll på kontrollutvalgets vegne, kan være tilstede på generalforsamling mv.

I hovedsak skilles det mellom eierskapskontroll, som er obligatorisk, og frivillig forvaltningsrevisjon. Praksis

	Eiere	Eierorgan	Kontrollutvalgets verktøy	Innsyn
	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. koml. § 77
	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. koml. §§ 77 og 80
	Kommunen	Kommunestyret	Generelt tilsyn. Forvaltningsrevisjon.	Fullt innsyn jf. koml. § 77 (gjelder vertskommunen)
	Kommunen	Representantskap	Generelt tilsyn. Selskapskontroll (både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon).	Fullt innsyn jf. koml. § 80
	Kommunen	Generalforsamling	Generelt tilsyn. Selskapskontroll (både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon).	Fullt innsyn jf. koml. § 80
	Kommunen og private aktører	Generalforsamling	Generelt tilsyn. Selskapskontroll (eierskapskontroll, og forvaltningsrevisjon etter samtykke om innsyn).	Innsyn må avtales eller baseres på åpne kilder
	Medlemmene	Årsmøte	Generelt tilsyn. Selskapskontroll (eierskapskontroll, og forvaltningsrevisjon etter samtykke om innsyn).	Innsyn må avtales eller baseres på åpne kilder
	Ingen, selveiende	Styret	Ingen, dersom ikke noe er avtalt.	Innsyn må avtales eller baseres på åpne kilder

tilsier at det kan være en glidende overgang mellom disse to hovedkategoriene.

Eierskapskontroll

Eierskapskontrollen omhandler kontroll av om «den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger».

Eierskapskontroll fokuserer på hvordan *kommunen* utøver eierstyring. Videre om den som representerer kommunens interesser på generalforsamlingen eller i representantskapet, treffer beslutninger i samsvar med relevant lovgivning, og for øvrig opptre i tråd med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av eierinteressene.

En viktig forutsetning for at kontrollutvalget kan gjennomføre eierskapskontroll, er at kommunen har tydeliggjort hvilke strategier og målsetninger kommunen har med eierskapene. Utgangspunktet for eierskapskontroller vil derfor gjerne være å undersøke om kommunen har etablert konkrete formål eller føringer for eierskapene, gjerne i form av en eierskapsstrategi eller -melding.

Problemstillinger ved en eierskapskontroll

- Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskapene sine?
 - Har kommunen en eierskapsmelding?
- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok, og blir de etterlevd?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Valgfri forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon vil være aktuelt dersom funn fra den obligatoriske eierskapskontrollen, eventuelt andre tips og politiske vedtak og/eller føringer, gjør at kontrollutvalget mener det er forhold som trenger å bli nærmere undersøkt.

Forvaltningsrevisjon vil si systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. For å

kunne gjennomføre en forvaltningsrevisjon i et selskap kan kontrollutvalget bruke sin innsynsrett i selskapet eller få samtykke til innsyn.

Tema for forvaltningsrevisjon i selskaper

- måloppnåelse
- offentlige anskaffelser
- habilitet
- etikk og samfunnsansvar
- arbeidsmiljø
- økonomisk drift

Er det mulig å skille mellom eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap?

Det gjennomføres i praksis en rekke selskapskontroller som kombinerer elementer fra både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Dette kan være kontroller i enkeltsekskap der en gjør en kartlegging av for eksempel økonomisk status, innkjøpsrutiner, og sykefravær og lignende. Dette er undersøkelser som ikke bare fokuserer på eierskapsforvaltningen og kommunens kontroll med selskapene, men som også ser på selve driften i det aktuelle selskapet. Samtidig går ikke undersøkelsen i dybden slik som en forvaltningsrevisjon vil gjøre. En slik kontroll vil i hovedsak være av beskrivende karakter, uten nødvendigvis å basere seg på noen konkrete revisjonskriterier, slik det er krav om i en forvaltningsrevisjon. Flere selskapskontroller vil også kombinere eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Offentlige anskaffelser

En gjennomgang av rutiner for anskaffelser og etterlevelse av anskaffelsesregelverket krever at prosjektet gjennomføres som en forvaltningsrevisjon, på grunn av at en da må undersøke selskapsinterne forhold.

Det kan argumenteres for at overgangen mellom de to formene for selskapskontroll er så glidende at det i liten grad er hensiktsmessig å definere dem som to helt ulike undersøkelser, med ulike krav til undersøkelsesdesign. Det som skiller den ene undersøkelsen fra den andre, er ikke formen på undersøkelsen, men forskjellen i formål, problemstillinger og metodisk tilnærming.

Hvem kan gjennomføre selskapskontroll?

Kontrollutvalget avgjør selv hvem de ønsker skal utføre selskapskontroll. Når det gjelder eierskapskontroll, kan dette gjøres av alle med nødvendig uavhengighet og kompetanse. Forvaltningsrevisjon er per definisjon revisjon, og kan derfor kun utføres av en revisor.

Samarbeid mellom sju kommuner om en felles selskapskontroll

«Det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i Brannvesenet Sør-Rogaland IKS (eierskapskontroll), og en analyse av utvalgte forhold knyttet til selskapets drift og utvikling (forvaltningsrevisjon).»

Problemstillingene som ble utledet av formålet var knyttet til følgende tema:

- eiernes oppfølging av selskapet
- selskapets budsjett rutiner og regnskapsrapportering
- selskapets kostnadseffektivitet
- belastning av selskapets kostnader for eierkommunene
- selskapets oppfølging av regler om offentlige anskaffelser og offentlighet
- selskapets oppfølging av etikk, arbeidsmiljø og miljøvern

eiernes myndighet til å gi kontrollutvalg innsyn, må aksjeeierne i tilfelle beslutte dette gjennom vedtak i generalforsamlingen.

Vedtektsfestet kontroll

I Hordaland fylkeskommune har fylkestinget vedtatt at fylkeskommunale representanter på generalforsamlinger i bompengeselskap som ikke faller inn under innsynsretten i kommuneloven § 80, skal reise et forslag om vedtektsendring som gir fylkeskommunen og fylkeskommunens revisor mulighet til å føre kontroll med fylkeskommunens eierinteresser.

Som et resultat vedtektsfestet bompengeselskapene at «Fylkeskommunen og fylkeskommunen sin revisor har høve til å føre kontroll med fylkeskommunen sine eigarinteresser».

Hvem kan kontrolleres?

Selskapskontroll kan i prinsippet gjennomføres i alle typer selskaper, men omfanget av selskapskontrollen påvirkes av eierforholdene i selskapene. Innsyns- og undersøkelsesretten til kontrollutvalget, og/eller revisor, er forbeholdt følgende selskaper:

- interkommunale styreverter etter kommuneloven § 27 som er eget rettssubjekt
- interkommunale selskap (IKS)
- heleide kommunale aksjeselskaper kommunen eier alene eller sammen med andre kommuner
- heleide datterselskaper til slike selskaper

I disse selskapene har kommunens kontrollutvalg og revisor rett til å innhente de opplysninger de finner påkrevd, og kan gjennomføre nødvendige undersøkelser.

Dersom kontrollutvalget ønsker å gjennomføre selskapskontroll i andre selskaper, der eierskapet er delt med private aktører eller staten, må kontrollen basere seg på offentlig tilgjengelig dokumentasjon. Spørsmålet om hvem som på vegne av et aksjeselskap kan gi innsyn i selskapet i samband med forvaltningsrevisjon, må avgjøres ut fra kompetansebestemmelsene i aksjeloven. Etter aksjeloven § 6-12 hører forvaltningen av selskapet inn under styret, og styret representerer selskapet utad, se aksjeloven § 6-30. Dette tilsier at det som et utgangspunkt er styret som avgjør om det skal gis innsyn for kontrollutvalg. Når det gjelder aksje-

Bestilling

Bestilling av en selskapskontroll gjøres med utgangspunkt i en plan for selskapskontroll. I noen tilfeller kan kommunestyret på eget initiativ bestille en selskapskontroll, eller det kan komme opp saker i kontrollutvalget som de velger å følge opp nærmere. Dersom ikke omfanget og tilnærmingen er spesifisert i plan for selskapskontroll, vil det i bestillingsfasen være viktig å definere hvordan prosjektet skal utføres, slik at en sikrer at kontrollutvalget og den som utfører selskapskontrollen har lik forståelse av oppdraget. Det er derfor viktig at utvalget bruker tid på bestillingsprosessen, for å få utarbeidet en prosjektplan som er i samsvar med kontrollutvalgets ønsker og som er tilpasset behovet for kontroll i hvert enkelt tilfelle. Prosjektet bør ikke settes i gang før kontrollutvalget og utfører har godkjent prosjektplanen eller bestillingen.

I prosjektplanen vil det være naturlig at følgende er dekket:

- tema og eventuelt hvilke selskaper som skal undersøkes
- bakgrunn
- problemstillinger
- hvilken type informasjon som skal hentes inn og hvordan
- framdriftsplan
- ressursbruk

Delt eierskap mellom flere kommuner

Dersom selskapet som skal kontrolleres eies av flere kommuner, vil det være hensiktsmessig at kontrollutvalgene i eierkommunene samordner kontrollen for å unngå unødig belastning for selskapet. Dette vil også bidra til å effektivisere ressursbruken i kontrollutvalgene. I slike tilfeller må kontrollutvalgene i de respektive kommunene bli enige om blant annet:

- Hvilken oppdragstaker skal gjennomføre kontrollen?
- Hva skal kontrollen omfatte og hvordan skal kontrollen gjennomføres (prosjektplan/bestilling)?
- Hvordan skal kostnadene fordeles mellom kontrollutvalgene?
- Hvordan skal selskapskontrollen rapporteres og følges opp?

I mange tilfeller vil det være kontrollutvalget i kommunen med størst eierandel som tillegges et overordnet ansvar for samordning. Kostnadene fordeles gjerne etter størrelsen på eierandelene til den enkelte kommune. Det er likevel ikke nødvendig at alle eierkommunene er med for at noen kontrollutvalg skal kunne gjennomføre en selskapskontroll.

Hvordan selskapskontrollen skal innrettes i slike samarbeid, kan klargjøres allerede når selskapet blir etablert, ved at vedtektene for selskapet kan angi hvilke av eierkommunene som skal ha et overordnet ansvar for å samordne selskapskontrollen. En slik avtale om samordning kan også tas inn i en selskapsavtale mellom eierkommunene. Slike avtaler vil imidlertid ikke begrense mulighetene den enkelte eierkommune har til å drive selskapskontroll.

Gjennomføring

Det er få føringer for hvordan selskapskontrollen skal gjennomføres, men gjennomføringen må tilpasses behovet for kontroll i hvert enkelt tilfelle. Det er viktig at selskapskontrollen gjennomføres på en planmessig måte, og at den er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering (jf. plan for selskapskontroll i kapittel 6). Det betyr at omfang og fokus kan variere fra selskap til selskap.

Selv om det ikke er etablert noen spesifikke retningslinjer for selskapskontroll, og eierskapskontroll spesielt, kan standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) gi god veiledning og sikre at gjennomføringen holder god kvalitet. Selskapet som kontrolleres, og den som utøver kommunens eierfunksjon skal gis anledning til å uttale seg om rapportens innhold, og eventuelle kommentarer bør framgå av rapporten. Før rapporten oversendes kommunestyret, skal den også være forelagt administrasjonssjefen for uttalelse.

Rapportering og behandling

Kontrollutvalget kan selv bestemme hvordan utfører skal rapportere til utvalget. Rapporteringen må tilpasses det omfanget selskapskontrollen har. Rapporten sendes fra oppdragstaker til sekretariatet. Sekretariatet påser at rapporten fra selskapskontrollen samsvarer med bestillingen, før den oversendes til kontrollutvalget. Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. For å sikre at kommunestyret får nødvendig informasjon om status for eierstyring og oppfølging av eierskapene, kan kontrollutvalget sende rapporter til kommunestyret for behandling fortløpende. Dersom dette ikke gjøres, kan resultatet rapporteres særskilt i årsmeldingen. Det er kontrollutvalget som vurderer nærmere når og hvordan slik rapportering skal skje. Kommunestyret kan også fastsette nærmere bestemmelser om rapportering. Rask rapportering til kommunestyret gir kommunestyret mulighet til å vedta forbedringstiltak. Dersom selskapskontrollen er utført av revisor, har oppdragsansvarlig revisor, eller dennes stedfortreder, møteplikt i kommunestyret når saker som har tilknytning til revisors oppdrag skal behandles, jf. revisjonsforskriften § 19. Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp.

Habilitet og valgbarhet for medlemmer i kontrollutvalget ved selskapskontroll

Fristilling av virksomheter og bruk av selskaper medfører nye problemstillinger knyttet til roller og habilitet i kontrollutvalget. Kontrollutvalgsmedlemmer er inhabile til å behandle saker hvis vedkommende er leder eller har ledende stilling, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for et selskap som er part i saken. Ansatte i selskaper vil som hovedregel ikke være inhabile når kontrollutvalget behandler saker hvor selskapet er part i saken. Konkrete omstendigheter i en enkelt sak kan imidlertid føre til at vedkommende må fratre som inhabil for eksempel ved at det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet (se kapittel 3).

Det er viktig at kontrollutvalget ved gjennomføring av en selskapskontroll, gjør en grundig vurdering av medlemmers habilitet dersom det oppstår tvilstilfeller. Det er viktig å vurdere om det er grunn til å tro at deres deltagelse kan svekke tilliten til kontrollutvalgets uavhengighet og nøytralitet i behandlingen av selskapskontrollen.

Det er viktig at styremedlemmers og lederes mulige inhabilitet også vurderes når kommunestyret velger kontrollutvalget. Selv om styremedlemmer, ledere og ansatte i selskap som kommunen eier, er valgbare til kontrollutvalget, bør kommunene være oppmerksom på utfordringer knyttet til å velge personer som formelt er valgbare, men som ofte kan bli inhabile i enkeltsaker (se kapittel 2).

Kort og godt!

- Kontrollutvalget bør følge med på kommunestyret sine saker knyttet til valg av organisasjonsformer, og vurdere om saksutredningene har belyst kontroll- og tilsynskonsekvensene av de ulike valgene.
- I selskapene som kommunen eier, har kontrollutvalget rett til å ha en representant til stede på generalforsamlingen og lignende organ.
- Kontrollutvalget må få utarbeidet en prosjektplan eller bestilling som tydeliggjør hvordan kontrollen skal gjennomføres.
- Dersom det i det aktuelle selskapet er flere eierkommuner, kan kontrollen samordnes mellom eierne.
- Det er viktig at selskapskontrollen gjennomføres på en planmessig måte, og at den er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.
- Resultatene av selskapskontroller skal rapporteres til kommunestyret. Det vil være hensiktsmessig å sende selskapskontrollrapporten til kommunestyret.

Gjøvik kommune

OVERORDNET ANALYSE - SELSKAPSKONTROLL

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Oversikt over kommunens aksjer og andeler (note 5 fra årsregnskap 2014)	Vedlegg 1
2. Eierskapsmelding 2014 for Gjøvik kommune	Ikke vedlagt
3. Kap. 6 i Kontrollutvalgsboken (Planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll)	Ikke vedlagt

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Med bakgrunn i diskusjonen i møtet bes sekretær om å oppdatere oversikten over foreløpige prioriteringer.
2. Saken følges opp på neste møte der siste eierskapsmelding for kommunen legges frem/presenteres.

SAKSOPPLYSNINGER:

Saken er en oppfølging av vedtak i kontrollutvalgets møte den 21/1-16 i sak om metode og opplegg for gjennomføring av overordnet analyse. Den delen av vedtaket som omhandlet selskapskontroll ble det bedt om slik oppfølging:

- *Presentasjon av kontrollutvalgets oppgave med selskapskontroll.*
- *Presentasjon av kommunens eierskap i selskaper mv og kommunens eierstyring.*
- *Risikovurderinger og foreløpige prioriteringer.*

Presentasjon av kontrollutvalgets oppgave med selskapskontroll er fulgt opp (jf. egen sak).

Vedlagt saken følger siste eierskapsmelding for Gjøvik kommune (for 2014). Denne viser hvilke eierskap kommunen har mv. Det er lagt opp til en kort gjennomgang av eierskapsmeldingen i møtet.

Risikovurderinger og foreløpige prioriteringer:

Nedenfor følger oversikt over stikkord/tema fremkommet så langt i prosessen:

<u>Stikkord fra møte 3/3-16 (samtale med rådmannen mv):</u>	<u>Vedtak i kontrollutvalget fra forrige valgperiode:</u>
- Aktuelle selskap/selskapskontroll: ➤ GLT-avfall IKS (selskapet har fått ny oppgave - renovasjonsavdelingene i kommunene overført til selskapet, ansvar for innsamling av avfall, inngåelse av kontrakter med underleverandører) ➤ Industribygg AS ➤ Topro AS (stor omstilling for alle attføringsbedriftene, dele av selskapet beveget seg mer inn på det kommersielle markedet. Kontrollutvalget har ikke innsynsrett, fokus på eierstyring, vurdere dialog med Topro om innsyn/frivillig forvaltningsrevisjon)	• Gjøvik Boligstiftelse: Undersøke muligheten for frivillig kontroll/forvaltningsrevisjon (KU-sak 60/15). • Eidsiva Energi AS – orientering vedr. sponsing og åpenhet (KU-sak 86/14)

Kontrollutvalgets plan for selskapskontroll 2012-2015:

Følgende prioriteringer er nedfelt i kontrollutvalgets plan for selskapskontroll 2012-2015:

Område/selskap	Kommentar
Eierstyring	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Obligatorisk del av lovbestemt selskapskontroll (eierskapskontroll) • Generelle utfordringer/risiko knyttet til styring av fristilte selskaper • Politisk interesse Aktuelle tema/problemstillinger: • Evaluering av etterlevelse av kommunens vedtatte eierskapspolitikk
GLT-avfall IKS	Hovedbegrunnelse for valg av selskapet/temaet: • Viktig kommunalt selskap (driver lovpålagte oppgaver på vegne av kommunen) • Store endringer i rammevilkårene for selskapet de senere årene. • Kommunene har ubegrenset økonomisk ansvar. • Politisk interesse Aktuelle fokusområder: • Selskapets håndtering av økonomisk risiko. • Eierstyring.

	• Etterlevelse av selvkostbestemmelsene.
Industribygg AS	Hovedbegrunnelse for valg av området: • Betydelig selskap som er 100 % eid av Gjøvik kommune. Selskapet forvalter store verdier • Politisk interesse Prioritert tema/problemstilling: • Rollen som utleier, evaluering av kundetilfredshet Andre tema/problemstillinger: • Når man kommunens mål med selskapet? • Drives selskapet effektivt? • Hvordan utøver kommunen sin eierrolle? • Er kommunikasjon og rapportering mellom eier og selskap tilfredsstillende? • Eiendomsforvaltning, herunder planlegging, organisering og nivå på vedlikehold.

Kort om overordnet analyse:

Utgangspunktet for saken er kravene i forskrift om kontrollutvalg § 13 som bl.a. sier at:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Valg av metode og opplegg for gjennomføring av overordnet analyse er behandlet i egen sak tidligere i år. Her ble kontrollutvalget presentert et relativt enkelt opplegg for gjennomføring av overordnet analyse av kommunen. I hovedsak går dette på å innhente informasjon fra eksterne kilder først, før man går på kartlegginger og undersøkelser internt.

Når det gjelder behovet for eventuell forvaltningsrevisjon i selskaper så vil kommentarene til bestemmelsen i forskriftens § 10 om forvaltningsrevisjon være dekkende:

Hensikten med den overordnede analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens/fylkeskommunens virksomhet, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjøre forvaltningsrevisjon.

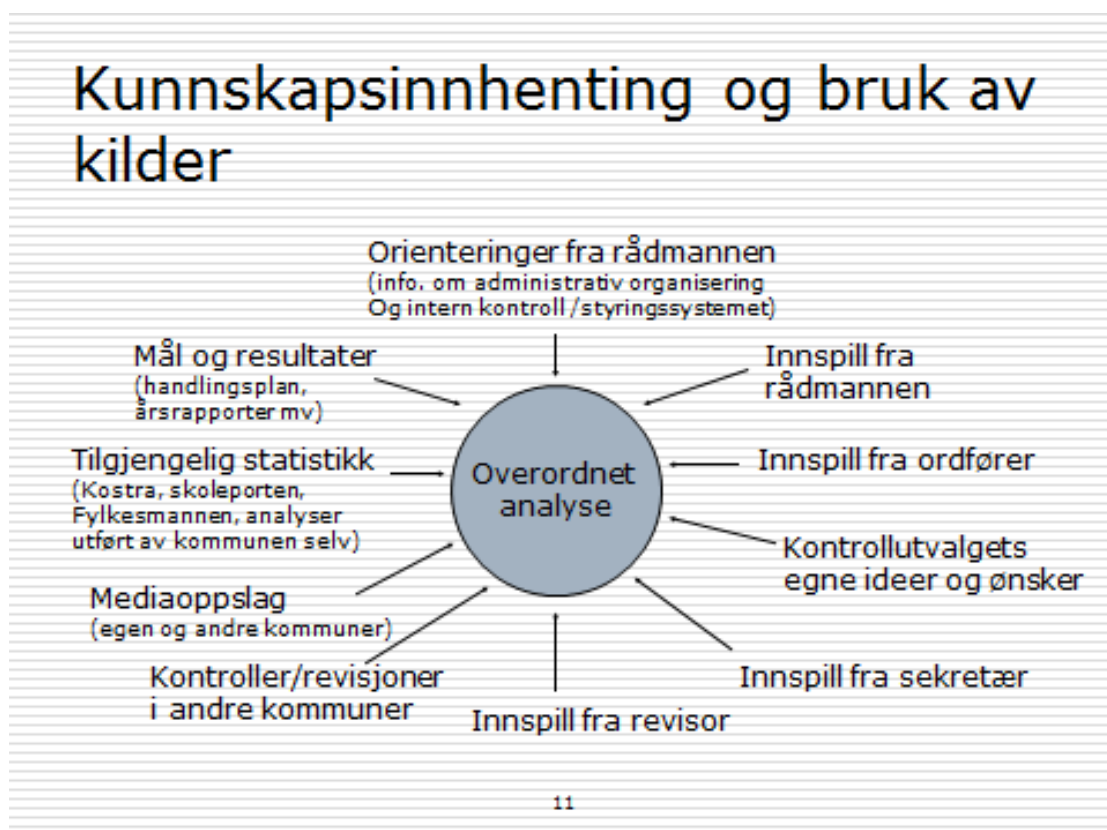
Målet er å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter, kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger. I

uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” ligger at det skal gjøres en vurdering av på hvilke områder av kommunens/fylkeskommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.

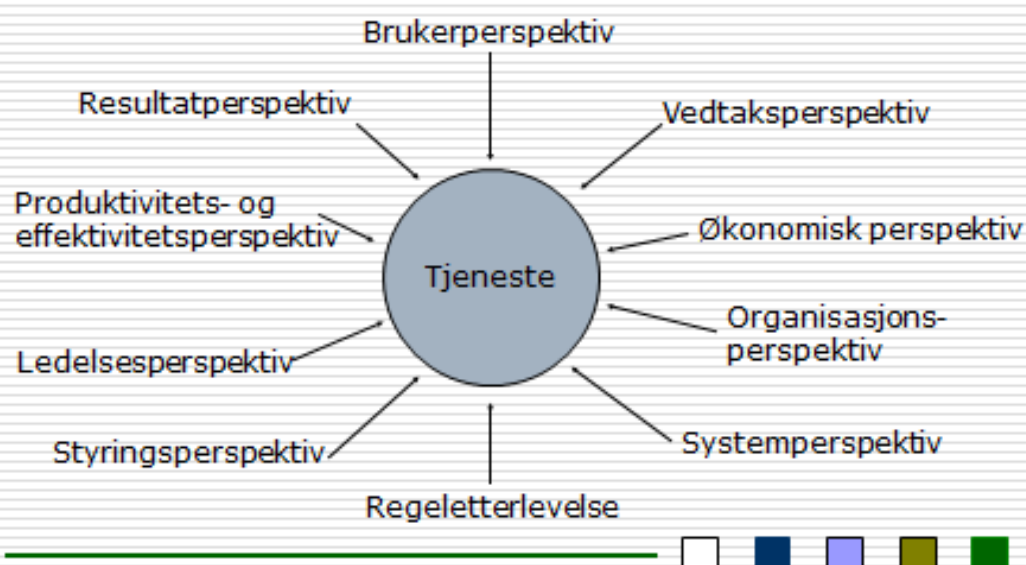
Gjennom analysen skal det samles nødvendig informasjon om det aktuelle området, identifiseres mulige avvik eller svakheter og legges grunnlag for beslutningen om hvor det skal iverksettes forvaltningsrevisjon (systematiske vurderinger). En slik analyse kan også bygge på relevant informasjon fra andre dokumenter som er utarbeidet i kommunens/fylkeskommunens plan- og analysearbeid.

Overordnet analyse gjennomføres som en prosess gjennom første halvår 2016. Målet er å legge frem en samlet plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunestyret høsten 2016.

Nedenfor følger noen lysark som ble benyttet av sekretær i forbindelse med egen sak om valg av opplegg og metode for overordnet analyse:

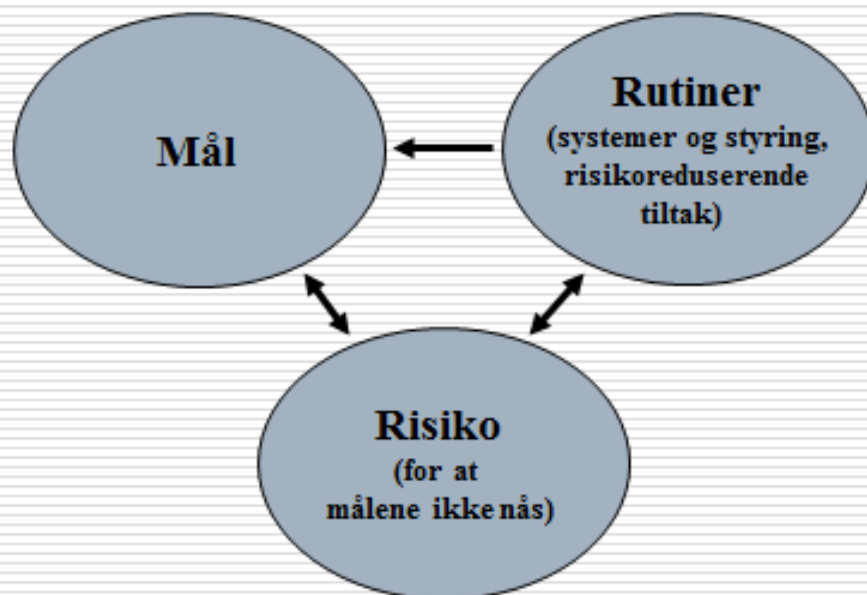
Ulike perspektiver - forvaltningsrevisjon

8

Overordnet analyse = «....ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger....»

RISIKOSTYRING – GENERELL MODELL

1

Kontrollutvalgets prioriteringer. Risiko- og vesentlighetsvurderinger.

K O N S E K V E N S	Stor	Stor konsekvens – stor sannsynlighet	
	Liten		
		Liten	Stor
		SANNSYNLIGHET	

Note nr. 5 Aksjer og andeler i varig eie, deltakelse i interkommunale selskap

Selskaper	Eierandel i selskapet	Bokført verdi 31.12.2014	Endring fra forrige år	Bokført verdi 31.12.2013
Eidsiva Energi Holding AS	3,31 %	176 284 991	-	176 284 991
AS Industribygg	100,00 %	17 857 000	-	17 857 000
AS Gjøvik Rådhus - obligasjonsinnskudd	100,00 %	14 000 000	-	14 000 000
Gjøvik Olympiske Anlegg AS (GOA)	100,00 %	3 350 000	-	3 350 000
Gjøvik ridesenter AS	100,00 %	500 000	-	500 000
Totenprodukter AS	28,89 %	500 000	-	500 000
Oplandske Bioenerig AS	0,27 %	102 000	-	102 000
AS Gjøvik gågate		78 200	-	78 200
Norsk Bane AS	0,48 %	51 500	-	51 500
ATS Gjøvik og Toten AS	50,00 %	50 000	-	50 000
Snertingdal idrettslag AS		37 500	-	37 500
Madshus skifest	34,00 %	29 000	-	29 000
Norsk Bane AS (Regionrådet for Gjøvikegionen)	0,25 %	27 500	-	27 500
AS Snertingdal Auto	20,80 %	26 000	-	26 000
Opplandske dampskibsselskap AS / Skibladner	6,90 %	25 000	-	25 000
AS Snertingdalshallen	27,63 %	15 000	-	15 000
Øvrige aksjeselskap		9 004	-	9 004
Sum aksjeselskap		212 942 695	-	212 942 695
Innlandet Revisjon IKS	16,09 %	313 400	-	313 400
GLT Avfall IKS	42,03 %	-	-	-
Gjøvikregionen Helse- og miljøtilsyn IKS	40,40 %	-	-	-
Mjøslab IKS	50,00 %	-	-	-
Støttesenter mot Incest og Seksuelle Overgrep Oppland IKS (SMISO)	32,66 %	-	-	-
Krisesenteret i Gjøvik IKS		-	-	-
Sum interkommunale selskap		313 400	-	313 400
Biblioteksentralen	0,63 %			
Mjøsen skog BA		373 750	-	373 750
Studentsamskipnaden		115 986	-	115 986
Sameiet Gjøvik kino - andelskapital		19 500 000	-	19 500 000
Egenkapitalinnskudd KLP		45 829 230	4 181 564	41 647 666
KUF fondet		8 360 960	8 360 960	-
Anleggsobligasjoner i.f.m. finansforvaltningen		20 000 000	-40 000 000	60 000 000
Sum øvrige selskap og andeler		94 179 926	-27 457 476	121 637 402
Sum aksjer og andeler		307 436 021	-27 457 476	334 893 497

Selskap som ikke er ført i balansen	Org nr	Eierandel i selskapet	Driftsinntekter 2013	Resultat før skatt 2013
Mjøsmuseet AS	987 828 293	50,00 %	18 691	313
GLT Avfall IKS	966 144 297	42,03 %	48 651	-2 326
Gjøvikregionen Helse- og miljøtilsyn IKS	976 112 555	40,40 %		
Mjøslab IKS	982 796 253	50,00 %	-	-
Støttesenter mot Incest og Seksuelle Overgrep Oppland IKS (SMISO)	990 808 767	32,66 %	2 839	10
Krisesenteret i Gjøvik IKS	999 129 005	20,00 %	5 352	9

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr. IKS-loven § 3.

Gjøvik kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	14.04.16	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	
1. Orientering om muntlig henvendelse til kontrollutvalget v/sekretær vedr. byggesak	Muntlig orientering
2. Orientering om muntlig henvendelse til kontrollutvalget v/utvalgsleder	Muntlig orientering
3. Rammeavtale for sekretær for kontrollutvalget: Melding fra felles innkjøpsenhet i Gjøvikregionen til samarbeidsrådet for innkjøp i Gjøvikregionen og innkjøpsleder i Hadelandsregionen.	Vedlegg 1
4. Artikkel «Datatilsynet øker bruken av gebyrer for å sørge for at personopplysningsloven følges»	Vedlegg 2
5. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering
6. Orientering fra utvalgssekretær om planlagt samarbeid med ressursperson om levering av sekretærtjenester til kommunene. Målsetting: Økt kvalitet og redusert sårbarhet for sekretær	Muntlig orientering
7. Vedtak i k.styret 17/12-15 – Sak 124/15: Eierskapsmelding 2014	Vedlegg 3
8. Diverse avisartikler	Vedlegg 4

SAKSOPPLYSNINGER:

Referatsaker fra forrige møte (11/3-16) ble utsatt til dette møtet. Referatsakene 1-5 er fra møtet den 11/3-16, men øvrige referatsaker er nye for dette møtet.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.

VEDLEGG 1

Kjetil Solbrækken

Fra: Thore Amundsen <Thore.Amundsen@gjovik.kommune.no>
Sendt: 3. mars 2016 10:35
Til: Marit Lium Dahlborg; Pål Rønningen; Odd-Arnvid Bollingmo; John Løvmoen; TerjeHorn.Evensen@ostre-toten.kommune.no
Kopi: (steinar.elines@gran.kommune.no)
Emne: Rammeavtale - sekretærtjenester - kontrollutvalgene i regionen - utløp av avtale

Til Samarbeidsrådet for innkjøp i Gjøvikregionen

Nåværende avtale på produksjon av sekretærtjenesten løper ut i november 2016. Gjøvik kommune står som kontraktspart på vegne av alle kommunene mot Kontrollutvalgstjenester AS og vil ha et ansvar for å varsle om utløp av avtalen, selv om det er Kontrollutvalgene som bruker og følger opp avtalen.

Videre behov for ytelsen, om denne skal fortsette som innkjøpt produksjon eller gjøres i egenregi vites ikke, men dersom tjenesten fortsatt skal kjøpes inn må den konkurranseutsettes på vanlig vis via Anskaffelsesregelverket. Sist så kjørte jeg den og det tar noe tid å gjennomføre en slik konkurranse, dvs min 3 måneder pluss oppstart. Derfor bes det om tilbakemelding på om tjenesten fortsatt skal kjøpes inn via konkurranse

Med denne bakgrunn så ber jeg om at dere tar opp via linjevei med rådmann til ordfører / kontrollutvalg spørsmålet om konkurranseutsetting av tjenesten og melder utfallet hit innen utgangen av mars 2016. Det bes da også om en oversikt over hvem som er kontaktperson i prosessen videre etc.

Kopi av denne mail til Hadelandsregionen ved Steinar Elnes på innkjøp, som koordinerer for Hadelandsregionen

Med hilsen

Thore Amundsen

Innkjøpssjef - Anskaffelser, fellesenhets i Gjøvikregionen

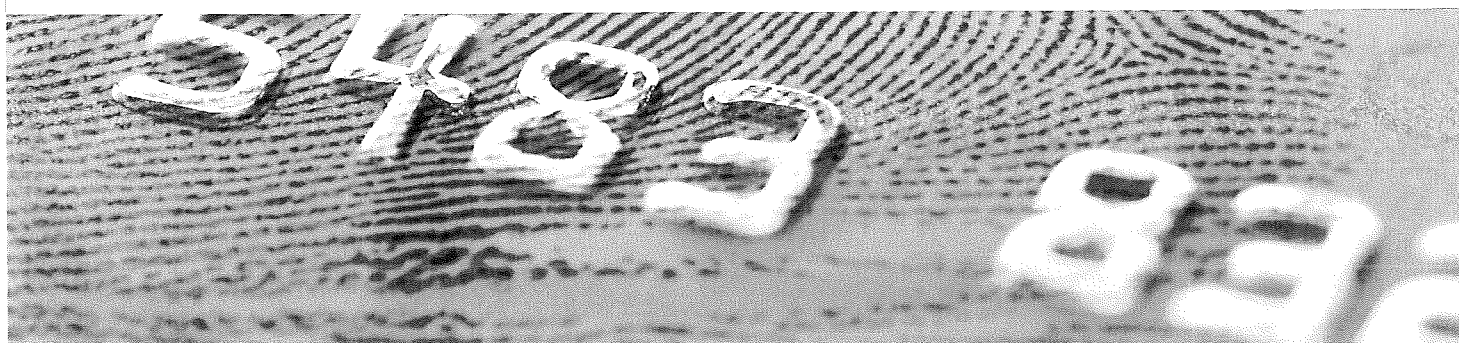
E-post: thore.amundsen@gjovik.kommune.no

Telefon: 611-89638 / 913-69185

Gjøvik kommune, Postboks 630, 2810 Gjøvik

www.gjovik.kommune.no

VEDLEGG 2

Tilsyn i kommunal sektor

Datatilsynet øker bruken av gebyrer for å sørge for at personopplysningsloven følges.

Datatilsynet har to tilsynsperioder i løpet av året, hvor de i forkant velger ut en bransje de ønsker å se nærmere på. Datatilsynets meldingsdatabase benyttes ofte for å plukke ut tilsynsobjekter. Tidligere tilsyn, også i kommunal sektor, har avdekket følgende funn i norske virksomheter:

- Manglende oversikt over hvilke personopplysninger som blir behandlet og lagret
- Mangelfull kontroll med deling av personopplysninger med tredjeparter, som for eksempel skyleverandører
- Lite kunnskap om innsyn og informasjon
- Manglende eller for dårlige risikovurderinger
- Mangelfulle databehandleravtaler

Kort oppsummert reagerte Datatilsynet sterkt på manglende internkontroll og informasjonssikkerhet i kommune-Norge. Overtredelsesgebyrer ble ilagt til de tre kontrollerte kommunene.

Direktør i Datatilsynet, Bjørn-Erik Thon, sier tilsynet bevisst har valgt å gradvis øke bruken av gebyr i kommune-sektoren. Tidligere vedtak har ikke hatt den allmenn-preventive effekten Datatilsynet har ønsket, derfor må de i økende grad bruke overtredelsesgebyrer for å sørge for at personopplysningsloven følges.

VEDLEGG 3

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 17.12.2015

Sak: 124/15
EIERSKAPSMELDING 2014

Behandling:

Følgende ble erklært inhabile: ordfører Bjørn Iddberg, varaordfører Finn Olav Rolijordet, Kjetil Bjørklund, Even Solhaug, Diann Wallin, Lise Hammerud, Jorid Sønstegaard, Sissel Solum og Svein Håvard Korshavn.

Heidi Vifladt ble valgt til setteordfører.

Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Eierskapsmelding 2014 tas til orientering.
2. Eierstrategi for Industribygg AS ferdigstilles i 2016.

Rådmannen bes om å legge fram sak om revidert eierskapspolitikk innen april 2016. Denne saken skal søkes samordnet med de andre kommunene i Gjøvikregionen. Innspill fra Høyre tas med i vurderingen i saksforberedelsen.